

Stockholm

Ref KN2026/01173

Remissvar avseende promemorian Tillfälligt statsbidrag för sänkta priser i kollektivtrafiken (KN2026/01173)

Sveriges Bussföretag är en arbetsgivare- och branschorganisation för den yrkesmässiga bussbranschen och representerar såväl busstrafikföretag som bussresearrangörer. Vi är ett förbund inom Transportföretagen och Svenskt Näringsliv.

Förslaget i korthet

Regeringen har i en promemoria föreslagit att en förordning införs om tillfälligt statsbidrag för sänkta priser i kollektivtrafiken. Förslaget innebär att 6,5 miljarder kronor avsätts till Naturvårdsverket och att myndigheten får i uppgift att administrera ansökningar från de regionala kollektivtrafikmyndigheterna för att täcka priset på månadsbiljetter i kollektivtrafiken med upp till 50 procent under perioden 1 juli-31 december 2026. Ansökningarna ska behandlas vid tre tillfällen under tidsperioden. Det tillfälliga statsbidraget införs mot bakgrund av kriget i Iran och utbudsstörningarna på de globala energimarknaderna. Syftet är att vända hushållens försämrade tillväxtutsikter och locka fler resenärer till hållbara transporter med kollektivtrafiken.

Sammanfattning

Regeringen har föreslagit att priset på månadskort i kollektivtrafiken halveras 1 juli-31 december 2026. Stödet omfattar 6,5 miljarder kronor och ska gå till regionerna för en sänkning av priset på månadskort. Satsningar på kollektivtrafiken välkomnas av Sveriges Bussföretag. Förslaget kan bidra till att göra kollektivtrafiken mer attraktiv, stärka resenärernas ekonomi och öka användningen av hållbara transporter. Samtidigt vill Sveriges Bussföretag framhålla vikten av att reformen genomförs på ett sätt som ger goda praktiska förutsättningar för branschens aktörer. Vi vill också tydligt understryka att det är viktigt att satsningen följs upp som en del av ett långsiktigt arbete för att stärka kollektivtrafikens utveckling och konkurrenskraft. Regionerna kan även efter årsskiftet behöva ett nationellt, statligt stöd för att garantera tillväxt och ökad attraktion för den svenska kollektivtrafiken.

Sveriges Bussföretag anser att:

- Regeringens reformförslag om en halvering av priset på månadskort är en välkommen reform för ett ökat kollektivtrafikresande i Sverige. Till nytta för resenärer, näringsliv och klimatet.
- Lägre biljettpriser kommer att leda till att fler väljer att ta bussen till jobb, studier och fritidssysselsättningar. Sveriges Bussföretags medlemsföretag är redo att möta en ökad efterfrågan, men kostnaderna för detta måste hanteras av de regionala kollektivtrafikmyndigheterna, precis så som regeringens förslag är utformat.
- Det är angeläget att reformen kan genomföras utan att skapa administrativa eller avtalsmässiga osäkerheter mellan regionala kollektivtrafikmyndigheter och bussföretagen, med goda praktiska förutsättningar för företagen som utför trafiken. Införandet behöver ske i nära dialog mellan de regionala kollektivtrafikmyndigheterna och operatörerna. En beredskap behövs för de utmaningar som kan uppstå om priset för månadsbiljetter återgår till tidigare kostnadsnivåer efter årsskiftet.
- Även den kommersiella linjelagda kollektivtrafiken bör omfattas av ett motsvarande stöd. Att enbart gynna trafik som bedrivs i offentlig regi innebär en konkurrensnackdel för den helt självfinansierade linjelagda kollektivtrafiken där en stor andel av resenärerna utgörs av studenter.
- Sveriges Bussföretag vill se långsiktiga satsningar för ett stärkt kollektivtrafikresande med buss och har lämnat flera konkreta förslag på strukturella reformer som ger varaktig effekt och som kan hålla politiskt över mandatperioderna.
- Ett konkret exempel på en sådan reform är ett avskaffande av förmånsbeskattning på kollektivtrafikbiljetter. Ett genomförande av denna reform skulle stimulera arbetsgivare att främja hållbart resande för sina anställda och stärka kollektivtrafikens konkurrenskraft gentemot förmånsbilen.
- Sveriges Bussföretag står till förfogande för fortsatt dialog om hur vi tillsammans kan skapa ett robust, attraktivt och hållbart kollektivtrafiksystem för framtiden.

Sänkta priser i kollektivtrafiken för klimatet och hushållsekonomin

Busstrafiken är ryggraden i Sveriges kollektivtrafik. Varje dag reser miljoner människor till jobb, utbildning och fritidssysselsättningar med bussen, ett grönt och säkert transportmedel. Sveriges Bussföretag välkomnar regeringens initiativ i den extra ändringsbudgeten (prop 2025/26:275) att genom ett riktat statsbidrag sänka priserna i kollektivtrafiken och därmed öppna dörren för fler att resa effektivt och klimatsmart. Regeringens motiv till beslutet framläggs i promemorian:

Möjligheten till ett tillfälligt statsbidrag till de regionala kollektivtrafikmyndigheterna för halvering av priset på månadsbiljetter minskar kostnaderna för resande med kollektivtrafik, stödjer hushållen i en ekonomiskt utmanande tid och leder till att kollektivtrafiken blir mer attraktiv. En resa med kollektivtrafik utgör en mer effektiv användning av energi än en motsvarande resa i personbil. Åtgärden är därför lämplig med hänsyn till det ansträngda läget på energimarknaden och i huvudsak marknaden för fossila bränslen. Den svenska

kollektivtrafiken använder dessutom eldrift och alternativa bränslen i betydligt högre utsträckning än den privatägda bilflottan.¹

Med ett osäkert omvärldsläge och pågående klimatutmaningar står kollektivtrafiken med buss för ett tydligt vägval bort från energiberoende av fossila bränslen. 94 procent av de svenska bussarna i den upphandlade kollektivtrafiken drivs fossilfritt. Åtgärder som ökar kollektivtrafikandelen är därför effektiva verktyg för att sänka utsläppen i transportsektorn och samtidigt göra Sverige mindre beroende av fossila drivmedel.

Reformförslaget från regeringen riktar sig till den upphandlade kollektivtrafiken genom det riktade stödet till de regionala kollektivtrafikmyndigheterna. Sveriges Bussföretag anser att även den kommersiella linjelagda kollektivtrafiken² bör omfattas av ett motsvarande stöd. Att enbart gynna trafik som bedrivs i offentlig regi innebär en konkurrensnackdel för den helt självfinansierade linjelagda kollektivtrafiken där en stor andel av resenärerna utgörs av studenter.

Ökad efterfrågan måste mötas av satsningar på en ökad trafik

Sveriges Bussföretag delar bedömningen att lägre biljettpriiser kommer att sänka trösklarna för nya resenärer att välja kollektivtrafiken och samtidigt ge ekonomisk lättnad för många hushåll. Förslaget har goda förutsättningar att stärka kollektivtrafikens attraktivitet under den period som stödet gäller. Ett ökat resande är att förvänta, vilket måste mötas av en utökad trafik från de regionala kollektivtrafikmyndigheternas sida.³ Sveriges Bussföretag delar regeringens bedömning att när resenärerna lockas till, eller tillbaka till, kollektivtrafiken måste dessa mötas av en positiv kollektivtrafikupplevelse i form av ökad kapacitet och turtäthet.

Medlemmarna i Sveriges Bussföretag är redo att möta en ökad efterfrågan, men kostnaderna för detta måste vila på de regionala kollektivtrafikmyndigheterna, som ansvarar för trafiken. Detsamma gäller kostnaden för informationsinsatser eller motsvarande vid implementeringen av reformen. Här hade med fördel en del av statsbidragen kunnat riktas till implementeringsfasen, snarare än till slutkonsumenten. Med den korta framförhållningen mellan avisering och implementeringstillfälle hade dessa resurser välkomnats.

Sveriges Bussföretag vill understryka betydelsen av att genomförandet av reformen måste genomföras på ett sätt som skapar tydlighet för både resenärer och branschens aktörer, med goda praktiska förutsättningar för den faktiska trafiken. Införandet behöver ske i nära dialog mellan de regionala kollektivtrafikmyndigheterna och operatörerna. I synnerhet där reformen kan påverka kapacitet, trafikplanering, ersättningsmodeller, incitament, viten eller andra avtalsmekanismer. Biljettsystem, försäljningskanaler och informationsinsatser behöver anpassas inom en relativt kort tidsperiod. Sveriges Bussföretag delar bedömningen att det är angeläget att reformen kan genomföras utan att skapa administrativa eller avtalsmässiga osäkerheter mellan regionala kollektivtrafik-myndigheter och bussföretagen som utför trafiken.⁴ Exempelvis kring frågan om hanteringen av ”hamstrade biljetter”, inköpta under perioden 1 juli-31 december 2026, som sedan nyttjas efter att den aviserade tidsperioden gått ut.⁵ Detsamma gäller de övergripande utmaningar kring efterfrågan och utbud, information och återställande som kan uppstå efter

¹ Tillfälligt statsbidrag för sänkta priser i kollektivtrafiken (KN2026/01173), sid 9.

² Kommersiell linjetrafik på väg 2024, Trafikanalys samt Bilaga 1.

³ Tillfälligt statsbidrag för sänkta priser i kollektivtrafiken (KN2026/01173), sid 9.

⁴ Tillfälligt statsbidrag för sänkta priser i kollektivtrafiken (KN2026/01173), sid 9.

⁵ Tillfälligt statsbidrag för sänkta priser i kollektivtrafiken (KN2026/01173), sid 10.

årsskiftet när tiden för reformen upphör och priset för månadsbiljetter återgår till tidigare kostnadsnivåer.

Tydlighet i genomförandet och långsiktighet i besluten

Efter pandemin har kollektivtrafiken tappat andelar av den totala trafiken i landet.⁶ Sveriges Bussföretag välkomnar att regeringen erkänner kollektivtrafikens betydelse genom en riktad miljardsatsning. Den beslutade reformen om sänkta priser avseende månadskorterna i kollektivtrafiken är ett positivt första steg, som givetvis måste följas upp med långsiktiga åtgärder. Enstaka punktinsatser i bygger inte systemet robust för framtiden. I stället väcker det frågor om ryckighet i besluten, exempelvis hur olika biljettlösningar ska hanteras och vem som ska stå för eventuellt ökade trafik kostnader. Särskilt efter att aviserad tidsram har passerats.

Sveriges Bussföretag vill se långsiktiga satsningar för ett stärkt kollektivtrafikresande med buss och har lämnat flera konkreta förslag på strukturella reformer som ger varaktig effekt och som kan hålla politiskt över mandatperioderna. Frågor om en utbyggd infrastruktur för kollektivtrafiken, kompetensförsörjning och ett moderniserat reseavdrag är prioriterade och har även framhållits med andra parter i kollektivtrafikbranschen genom 4 av 10-kampanjen, där målet är att fyra av tio motoriserade resor ska göras med kollektivtrafik år 2030.

Ett konkret exempel är ett avskaffande av förmånsbeskattning på kollektivtrafikbiljetter. Ett första steg mot ett sådant förslag har regeringen dessutom redan förberett genom promemorian "Skattelättnad för förmån av resor med kollektivtrafik" (Fi2025/01063), som förordar en halverad förmånsbeskattning. Ett genomförande av denna reform skulle stimulera arbetsgivare att främja hållbart resande för sina anställda och stärka kollektivtrafikens konkurrenskraft gentemot förmånsbilen.⁷

Kollektivtrafiken är motorn i det hållbara resandet

Sveriges Bussföretag välkomnar regeringen förslag som ett mycket välkommet och viktigt steg för ett ökat kollektivtrafikresande i Sverige. Reformen är viktig för resenärerna, näringslivet och klimatet. Med en långsiktighet i besluten och förnyade statsstöd efter den 31 december kan reformen vara en kraftfull motor för ett mer hållbart resande i Sverige. Sveriges Bussföretag står till förfogande för fortsatt dialog om hur vi tillsammans kan skapa ett robust, attraktivt och hållbart kollektivtrafiksystem för framtiden.

Med vänlig hälsning

Sveriges Bussföretag

Anna Grönlund, branschchef och vice VD

⁶ Transportmarknaden i siffror 2025, Transportstyrelsen, sid 12

⁷ Skattelättnad för förmån av resor med kollektivtrafik" (Fi2025/01063), sid 11.

Bilaga 1. Kommersiell linjetrafik med buss i Sverige. Sveriges Bussföretag 2025.

